

**Nota** voor burgemeester en wethouders

Team  
DEV-IBL

**Onderwerp**

Plan van aanpak implementatie nieuwe Wet inburgering en gezamenlijke inkoop taalcomponent van de leerroutes

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-001756	<input checked="" type="checkbox"/> B & W	20-10-2020
Datum	14-10-2020	<input type="checkbox"/> Raad	--
Programma:		<input type="checkbox"/> Burgemeester	--
08 Meedoen		<b>College van B &amp; W</b>	
Portefeuillehouder	Weth. De Geest	- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
<input type="checkbox"/> Akkoordstukken	--	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar	20-10-2020
		<input type="checkbox"/> Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	14-10-2020	<input type="checkbox"/> adj.secr.	--
wethouder	15-10-2020	<input checked="" type="checkbox"/> gem.secr.	15-10-2020
BIS Openbaar			
Status	Definitief 2020-10-22		

Bijlagen

2020-001756-Nieuwe-Wet-inburgering-Plan van aanpak

2020-001756-Nieuwe-Wet-inburgering-Toelichting en achtergrondinformatie

2020-001756-Nieuwe-Wet-inburgering - Machtiging deelnameverklaring aanbesteding

B & W d.d.: 20-10-2020

Besloten wordt:

- 1 In te stemmen met het plan van aanpak implementatie nieuwe wet Inburgering 20..;
- 2 in te stemmen met de voorgenomen inkoopstrategie voor de zgn. B1- en Z-leerroutes waarbij Deventer en de gemeenten Voorst, Olst/Wijhe, Apeldoorn, Epe en Heerde ervoor kiezen om deze leerroutes gezamenlijk voor 4 jaar (met verlengingsopties) Europees aan te besteden;
- 3 in te stemmen met de insteek om tot een aanbieder van de onderwijsroute te komen via een vereenvoudigde aanbestedingsprocedure voor een zgn. SAS-dienst;
- 4 de inkoper van de gemeente Voorst te machtigen om op te treden als penvoerder van de aanbesteding van de B1- en Z-leerroutes, conform bijgaande machtiging en de Programmamanager Meedoen te mandateren de machtiging te tekenen;
- 5 mandaat te verlenen aan de programmamanager Meedoen om namens het college te besluiten tot het aangaan van de uit de aanbesteding voortvloeiende contracten met de gemeente voor de B1- en Z-leerroutes en de Onderwijsroute;
- 6 de burgemeester te verzoeken volmacht te verlenen aan de programmamanager Meedoen tot ondertekening namens de gemeente van de contracten voor de B1- en Z-leerroutes en de Onderwijsroute;
- 7 de raadsmededeling vast te stellen en de stukken voor wensen en bedenkingen aan te bieden aan de gemeenteraad.
- 8 de nota en het besluit openbaar te maken.

**Financiële aspecten:**

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

### Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken  
 De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht  
 De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

### Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

### ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?	Nee
---	-----

## Toelichting

### Inleiding

De Tweede Kamer heeft op 2 juli 2020 de wet voor een nieuw inburgeringsstelsel aangenomen. De nieuwe Wet inburgering 20.. [\[1\]](#) gaat naar verwachting op 1 juli 2021 van start. In het huidige inburgeringsstelsel ligt de verantwoordelijkheid voor inburgering volledig bij statushouders zelf. De nieuwe wet versterkt de regiefunctie van gemeenten op de inburgering van statushouders en heeft de intentie het tempo en de kwaliteit van de inburgering te verhogen. Er komen een aantal nieuwe taken bij de gemeente te liggen.

Eén taak daarvan is het aanbieden van een inburgeringsaanbod waar een leerroute (er zijn drie verschillende) onderdeel van uitmaakt. De gemeente moet zelf zorgen dragen voor de inkoop van leerroutes. Binnen de gemeenten uit de regio Stedendriehoek bestaat de wens om bepaalde onderdelen van twee van deze leerroutes gezamenlijk in te kopen en hiervoor een aanbesteding te doen en voor de andere leerroute een sociale en andere specifieke dienst (SAS-dienst) in te zetten.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met het plan van aanpak en de aanbesteding van de leerroutes. De eerste stap in de uitwerking van het plan van aanpak betreft het starten met de aanbestedingsprocedure voor de leerroutes.

Een voorstel t.a.v. keuzes voor de, onder het kopje 'korte achtergrond' genoemde, nieuwe taken wordt later aan het college voorgelegd. De wet zelf en de lagere wet- en regelgeving zijn gedetailleerd in hun uitwerking in de vorm van doelstellingen en eisen. Gemeenten hebben slechts beperkt ruimte voor eigen keuzes.

Voorliggend plan van aanpak en de samenwerking met gemeenten uit de regio Stedendriehoek maken een soepele invoering van de nieuwe wet Inburgering mogelijk. Na de implementatie van de wet is er sprake van een ondersteunend traject om in te burgeren en geeft het nieuwkomers maximale kansen om te integreren en te participeren in de Deventer samenleving.

### Korte achtergrond

Er komen een aantal nieuwe taken bij de gemeente te liggen. Het gaat om de volgende taken:

- het afnemen van een brede intake (bij voorkeur al in het azc) en het opstellen van een Plan Inburgering en Participatie (PIP) voor iedere inburgeraar. Het PIP wordt opgesteld met een inburgeraar op basis van de brede intake en een leerbaarheidstoets (afgenomen door een onafhankelijke organisatie);
- het aanbieden van een inburgeringsaanbod, waar een leerroute onderdeel van uitmaakt, aan asielstatushouders;
- financieel ontzorgen door in de eerste periode financiële taken van de asielstatushouder over te nemen en ze te trainen in financiële zelfredzaamheid;
- voortgangsgesprekken voeren met inburgeraars, het monitoren van hun aanwezigheid en het bewaken van hun

voortgang van de inburgering;

- het aanbieden van een aantal verplichte modules om Nederland (beter) te leren kennen waaronder de Module Arbeidsmarkt en Participatie.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor het aanbod van het Participatieverklaringstraject voor iedere inburgeraar (zal iets uitgebreider worden) en voor asielstatushouders ook voor maatschappelijke begeleiding.

In het plan van aanpak, zie bijlage 1, is een uitgebreider overzicht gegeven van deze taken en is ook beschreven of en zo ja wat de gemeente hier nu al in doet. In het plan van aanpak is ook tijdspad in beeld gebracht voor de implementatie van het nieuwe inburgeringsstelsel. Er wordt voortvarend te werk gegaan om alle voorbereidingen te treffen voor de onderdelen vanuit de nieuwe wetgeving, de nieuwe taken, en om deze tijdig te implementeren.

Er zijn drie verschillende leerroutes ontwikkeld. Deze zijn gericht op taalbeheersing in combinatie met zelfredzaamheid en participatie, instroom in het onderwijs of werk:

- De **B1-route** is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1-niveau om vervolgens te kunnen doorstromen naar werk.
- De **Onderwijsroute** is een taalschakeltraject van anderhalf jaar waarin de inburgeraar de Nederlandse taal op minimaal B1-niveau leert en zich tegelijkertijd voorbereidt op de instroom in het MBO, HBO of de universiteit. Deze route is bedoeld voor jongeren tot 28 jaar.
- De **Z-route** is gericht op zelfredzaamheid van inburgeraars die veel moeite zullen hebben met het leren van Nederlands. Het streefniveau van de taal is A1.

De leerroutes omvatten alle drie een taalcomponent en een sterke participatiecomponent. De B1 en Z-route zijn daarnaast ook een duaal traject (werken of participeren naast inburgering).

Binnen de gemeenten van de regio Stedendriehoek bestaat de wens om bepaalde onderdelen van de B1- en de Z-route gezamenlijk in te kopen en voor de Onderwijsroute een SAS-dienst in te zetten. Voor bijvoorbeeld de Onderwijsroute worden zodanig lage aantallen deelnemers verwacht dat inkoop per gemeente onhaalbaar lijkt. Het Rijk stuurt ook aan op gezamenlijke trajecten.

De aanbesteding heeft betrekking op de taalcomponent (inclusief de module Kennis Nederlandse Maatschappij) van de B1- en de Z-route. Wat betreft de andere onderdelen van de leerroutes (o.a. de Module Arbeidsmarkt en Participatie en het Participatieverklaringstraject), hiervoor gaat er de voorkeur naar uit om dit lokaal te laten uitvoeren of bij (lokale) partijen te beleggen.

Aanvankelijk is ingestoken op een regio Stedendriehoek brede aanbesteding voor de B1- en Z-route. De gemeenten Zutphen, Lochem en Brummen hebben er echter voor gekozen om (gezien hun lage aantallen statushouders) een lichter en lokaler aanbestedingstraject aan te gaan. De overige gemeenten van de regio Stedendriehoek hebben (ambtelijk) uitgesproken voorkeur te hebben voor een gezamenlijke aanbesteding, eventueel in twee percelen (te weten Apeldoorn, Epe, Heerde en Deventer, Voorst, Olst-Wijhe). Dit om voldoende volume te hebben om aanbod voor beide leerroutes op voldoende verschillende niveaus en instroommomenten verspreid over het jaar te bieden. In het programma van eisen kan worden opgenomen wat aanbieders t.a.v. diverse locaties (gemeenten) moeten bieden.

In bijlage 2 wordt achtergrondinformatie gegeven over de nieuwe taken en een toelichting gegeven op de keuzes rondom de inkoopstrategie.

Een in koper van de gemeente Voorst wordt gemachtigd om op te treden als penvoerder van de aanbesteding van de B1- en Z-leerroutes en de Programmamanager Meedoen wordt gemandateerd om deze machtiging te tekenen, zie bijlage 3.

Er wordt mandaat verleend aan de programmamanager Meedoen om namens het college te besluiten tot het aangaan van de uit de aanbesteding voortvloeiende contracten met de gemeente voor de B1- en Z-leerroutes en de Onderwijsroute. De burgemeester verleent volmacht aan de programmamanager Meedoen tot ondertekening namens de gemeente van deze contracten, zie bijlage 4.

[1] Jaartal van het staatsblad waarin de wet wordt gepubliceerd.

## Beoogd resultaat

Het doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en

schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau. Ook is het doel dat zij zo snel mogelijk, het liefst betaald, werk krijgen, om zo volwaardig mee te kunnen doen in Nederland.

### Kader

- Nieuwe Wet inburgering 20.. (publicatiedatum naar verwachting eind mei 2021)
- Ontwerpbesluit en ontwerpregeling inburgering 20..
- Verbindend kader sociaal domein
- Aanvalsplan 'Laaggeletterdheid' (in wording)
- Beleidskader 'Van wieg naar werk'
- Uitvoeringsplan 'Inzet op maat'
- Actieplan 'Nieuwkomers actief in Deventer'

### Argumenten voor en tegen

Voorgesteld wordt om de taalcomponent (inclusief de module Kennis Nederlandse Maatschappij) van de leerroutes B1 en Z gezamenlijk met een aantal gemeenten uit de regio Stedendriehoek in te kopen en aan te besteden.

#### Voor

- Door gezamenlijk in te kopen kan sprake zijn van schaalvoordelen en beperking van de kosten van de uitvoering van de aanbestedingsprocedure.
- Een beperkt aantal aanbieders voorkomt versnippering en vergroot de kans op een goede aansluiting op lokale participatie- en op-weg-naar-werk-infrastructuur in de gemeente.
- Door alleen de taalcomponent gezamenlijk in te kopen, behoud je voor de overige taken ruimte voor onder meer lokale inbedding, aansluiting bij lokale partijen, om statushouders meteen wegwijs maken in de lokale omgeving en om als gemeente meer regie te behouden.

#### Tegen

- Het risico bestaat dat op onderdelen van de inkoopstrategie niet tot passende aanbiedingen/ contractuele resultaten gekomen kan worden. Voor een nieuw inkooptraject of een ander markinstrument is dan onvoldoende tijd beschikbaar.
- Er zullen huidige taalaanbieders buiten de aanbesteding vallen. Het kan zijn dat deze niet in staat zijn om hun bedrijfsvoering te continueren en de leerroutes aan te blijven bieden.

Met betrekking tot de Onderwijsroute wordt voorgesteld om met een aantal gemeenten uit de regio Stedendriehoek via een vereenvoudigde aanbestedingsprocedure voor een zgn. SAS-dienst te komen tot een passende aanbieder.

#### Voor

- Omdat het aantal voorziene aanbieders zeer beperkt lijkt, kan er één op één in gesprek worden gegaan met een aantal aanbieders die de gemeenten op het oog hebben om te komen tot een passend aanbod.
- Op deze manier kan steviger ingezet worden op een aanbieder met sterke aansluiting bij regulier vervolgonderwijs, wat het hoofddoel van de Onderwijsroute is.

#### Tegen

- Het afwijken van de gebruikelijke route kan tot gevolg hebben dat een andere goede aanbieder over het hoofd worden gezien.

### Extern draagvlak (partners)

Onderdeel van het plan van aanpak is de vorming van werk- en/of klankbordgroepen. Dit om netwerkpartners uit onze gemeente maximaal te betrekken bij de voorbereidingen en om ervoor te zorgen dat er draagvlak is bij die partners en de noodzakelijke aanpassingen in de werkwijzen tijdig plaatsvinden.

De inkoopstrategie is door de betrokken gemeenten bepaald vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid die hiervoor bestaat. De inkoopstrategie is/ wordt niet met netwerkpartners besproken omdat dit indruist tegen de aanbestedingsregels. Dit voorstel wordt medio oktober aan alle afzonderlijke gemeenten voorgelegd.

## Financiële consequenties

Voor de leerroutes en alle uitgaven rond de maatschappelijke begeleiding ontvangt de gemeente een rijksbijdrage per inburgeringsplichtige statushouder. Hierover hebben de VNG en andere specialisten langdurig met het Ministerie onderhandeld. Uitgangspunt is dat de maximale prijs in de aanbesteding op de beschikbare middelen wordt gelimiteerd en dat ook de uitgaven voor maatschappelijke begeleiding binnen de beschikbaar gestelde raming van het Rijk zullen blijven.

Ook heeft het Rijk uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld zodat gemeenten de nieuwe taken op goede wijze kunnen uitvoeren.

Het beeld bestaat dat de additionele uren voor medewerkers van budgetbeheer en trajectregie (onder de nieuwe wet is veel intensiever klantcontact vereist) vanuit dit budget gefinancierd kunnen worden.

Zekerheid daarover hebben we echter pas als de voorbereidingen een fase verder zijn. Naar verwachting is er in het voorjaar van 2021 een totaalbeeld van alle werkprocessen en benodigde uren beschikbaar.

Het Rijk gaat er vanuit dat gemeenten de participatie- en werktrajecten die ze in combinatie met de taal-leerroutes moeten aanbieden, financieren vanuit participatiemiddelen. Op dit moment is de verwachting dat het wenselijk is om hiervoor de reserve nieuwkomers in te zetten. Deze gelden vanuit de reserve blijven ook noodzakelijk om in de komende jaren tijdelijk aanvullende trajecten voor statushouders die onder de oude wetgeving vallen te financieren. Hiervoor komen nog wel extra gelden beschikbaar vanuit het Rijk, maar nog onduidelijk is hoeveel dat zal zijn.

Een nadere financiële uitwerking en raadsvoorstel tot inzet van de reserve volgt later zodra de aanbesteding is afgerond en de overige onderdelen van het plan van aanpak zijn uitgewerkt.

## Aanpak/uitvoering

Nadat uw besluit openbaar is gemaakt, zullen de voorbereidingen ten behoeve van de uitvoering van de nieuwe taken, conform het beschreven tijdpad in het plan van aanpak, worden voorgezet. Ook zal er vorm worden gegeven aan de inkoopstrategie van de taalcomponent van de leerroutes.

De betreffende gemeenten die gezamenlijk willen inkopen, leggen het voorstel voor aan hun college voor 1 november. In november en december vinden de voorbereidingen plaats voor de aanbestedingsstukken voor de B1- en Z-route en de offerte-uitvraag voor de Onderwijsroute bij Aventus/ Saxion. Een programma van eisen maakt hier onderdeel van uit. De aanbestedingsprocedure voor de B1- en Z-route start met de publicatie van een aankondiging in het Publicatieblad van de Europese Unie (via TenderNed) uiterlijk 1 februari 2021. Op de publicatiedatum worden de bestaande aanbidders van inburgeringstrajecten actief geïnformeerd over de plaatsing van de aanbestedingsstukken. Naar aanleiding van uw besluit over de Onderwijsroute zal rechtstreeks contact gezocht worden met Aventus/ Saxion. Eind april 2021 vindt de gunning plaats voor de B1- en Z-route.

Conform het plan van aanpak wordt de komende maanden verder gewerkt aan de nieuwe taken voor de gemeente, zoals de inrichting van de brede intake, het Plan Integratie en Participatie en het ontzorgen (trainingen e.d.).

## RAADSMEDEDELING

<b>Onderwerp</b>	Plan van aanpak implementatie nieuwe Wet inburgering en gezamenlijke inkoop taalcomponent van de leerroutes		
<b>Mededelingennr</b>	2020-001756	<b>Portef.houder</b>	Weth. De Geest
<b>Team</b>	DEV-IBL	<b>BenW-besluit d.d.:</b>	20 oktober 2020

### 1. Inleiding: waarom deze mededeling

Het college geeft u raad met deze raadsmededeling inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de nieuwe Wet inburgering. De nieuwe wet gaat naar verwachting op 1 juli 2021 van start. Tevens informeert het college u raad over het besluit tot het starten van een regionale aanbesteding voor de leerroutes B1 en Z. Het college hoort hier graag uw wensen en bedenkingen op.

### 2. Kader

- Nieuwe Wet inburgering 20.. (publicatiedatum naar verwachting eind mei 2021)
- Ontwerpbesluit en ontwerpregeling inburgering 20..
- Verbindend kader sociaal domein
- Aanvalsplan 'Laaggeletterdheid' (in wording)
- Beleidskader 'Van wieg naar werk'
- Uitvoeringsplan 'Inzet op maat'
- Actieplan 'Nieuwkomers actief in Deventer'

### 3. Kern van de boodschap

De raad informeren over de stand van zaken omtrent de voorbereiding op de nieuwe Wet inburgering. Het doel van de wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau. Ook is het doel dat zij zo snel mogelijk, het liefst betaald, werk krijgen, om zo volwaardig mee te kunnen doen in Nederland. Het college van B&W heeft ingestemd met het plan van aanpak en de regionale inkoop van de taalcomponent van de drie leerroutes die onderdeel uitmaken van het inburgeringsaanbod.

In het vierde kwartaal vindt er een netwerkbijeenkomst plaats voor taalaanbieders. Raadsleden kunnen dan met taalaanbieders in gesprek. Tijdens een raadstafel kunnen raadsleden wensen en bedenkingen uiten over het collegebesluit.

### 4. Nadere toelichting

In het plan van aanpak is een overzicht gegeven van de nieuwe taken die voortkomen uit de nieuwe wet. Beschreven is of en zo ja wat de gemeente hier nu al in doet. In het plan van aanpak is ook een tijdspad aangegeven. Er wordt voortvarend te werk gegaan om alle voorbereidingen te treffen voor de onderdelen van de nieuwe wetgeving en om deze tijdig te implementeren.

Eén van de taken is het inburgeringsaanbod waar een leerroute onderdeel van uitmaakt. Er zijn drie verschillende leerroutes:

- De B1-route is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1-niveau om vervolgens te kunnen doorstromen naar werk.
- De Onderwijsroute is een taalschakeltraject van anderhalf jaar waarin de inburgeraar de Nederlandse taal op minimaal B1-niveau leert en zich tegelijkertijd voorbereidt op de instroom in het MBO, HBO of de universiteit. Deze route is bedoeld voor jongeren tot 28 jaar.
- De Z-route is gericht op zelfredzaamheid van inburgeraars die veel moeite zullen hebben met het leren van Nederlands. Het streefniveau van de taal is A1.

De leerroutes omvatten alle drie een taalcomponent en een sterke participatiecomponent. De B1 en Z-route zijn daarnaast ook een duaal traject (werken of participeren naast inburgering).

Een aantal gemeenten uit de (arbeidsmarkt)regio Stedendriehoek hebben het voornemen om de taalcomponent (inclusief de module Kennis Nederlandse Maatschappij) van de B1- en de Z-route gezamenlijk in te kopen en hiervoor een (Europese) aanbesteding te doen. En om voor de Onderwijsroute een sociale en andere specifieke dienst (SAS-dienst) in te zetten.

Wat betreft de andere onderdelen van de leerroutes (o.a. de Module Arbeidsmarkt en Participatie en het Participatieverklaringstraject), hiervoor gaat de voorkeur uit om dit lokaal te laten uitvoeren of bij (lokale) partijen te beleggen.

Een voorstel voor de andere nieuwe taken wordt later aan het college voorgelegd en de raad wordt hier op passende wijze bij betrokken of over geïnformeerd. De wet zelf en de lagere wet- en regelgeving zijn gedetailleerd in hun uitwerking in de vorm van doelstellingen en eisen. Gemeenten hebben slechts beperkt ruimte voor eigen keuzes.

De uitvoering van het plan van aanpak en de samenwerking met gemeenten uit de regio Stedendriehoek maken een soepele invoering van de nieuwe wet Inburgering mogelijk. Na de implementatie van de wet is er sprake van een ondersteunend traject om in te burgeren en dat geeft het nieuwkomers maximale kansen om te integreren en te participeren in de Deventer samenleving.

In het vierde kwartaal vindt er een netwerkbijeenkomst plaats voor (formeel en informeel) taalaanbieders. Raadsleden ontvangen hiervoor ook een uitnodiging. Taalaanbieders en raadsleden kunnen met elkaar in gesprek en ideeën voor wat betreft de implementatie van de nieuwe wet met elkaar uitwisselen.

## Plan van aanpak

---

**Project:** Implementatie nieuwe Wet inburgering 20...<sup>1</sup>

Datum: 8-10-2020  
Programma: Meedoen  
Opdrachtgever: Remco Greven  
Portefeuillehouder: Rob de Geest  
Opdrachtnemer: Rob Lub  
Projectleider: Esther Lagendijk

### 1. PROJECTDOEL EN RESULTATEN

#### 1.1 Aanleiding en achtergrond

---

De aanleiding van dit project is de nieuwe Wet inburgering. Het inburgeringsstelsel gaat veranderen. De Tweede Kamer heeft op 2 juli de wet voor een nieuw inburgeringsstelsel aangenomen. De nieuwe wet gaat naar verwachting op 1 juli 2021 van start. Het doel van de wet is dat inburgeraars zo snel mogelijk volwaardig meedoen in de Nederlandse samenleving en op de Nederlandse arbeidsmarkt. Gemeenten gaan inburgeraars een traject op maat aanbieden en inburgeringstrajecten inkopen.

In het huidige stelsel liggen veel verantwoordelijkheden bij inburgeraars zelf, o.a. het volgen van een inburgeringscursus. Gemeenten hebben vanuit het ministerie nu alleen de verplichting voor het organiseren van maatschappelijke begeleiding (dat is in Deventer uitbesteed aan VluchtelingenWerk) en een participatieverklaringstraject voor inburgeraars. Omdat inburgeraars in eerste instantie vaak bijstandsafhankelijk zijn vallen ze veelal onder de Participatiewet.

In het nieuwe stelsel komt de regie bij gemeenten te liggen. En er wordt een aantal nieuwe taken aan gemeenten opgelegd. Hierdoor kan de inburgering worden gepositioneerd als onderdeel van het brede sociaal domein. Dit vraagt om een andere manier van werken binnen de gemeente en om aanpassingen in de samenwerking met partners in de gemeente en de regio. In Deventer ligt een goede basis voor de begeleiding van inburgeraars door re-integratiepartijen, maatschappelijke partners, taalaanbieders, etc. Het gaat om zowel formele als non-formele partners.

#### Wijzigingen ten opzichte van huidige situatie

1. De Gemeente voert regie over de uitvoering van inburgering. Hiervoor wordt de monitoring van de doelgroep - asielstatushouders, gezinsmigranten en overige migranten<sup>2</sup> - op orde gebracht en wordt ingezet op stevige relaties met maatschappelijke partners die iets kunnen bieden op het gebied van taal, activering, participatie, emancipatie, werk, onderwijs, etc.

2. De gemeente neemt een brede intake af en stelt een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op voor iedere inburgeraar.

In dit PIP wordt vastgelegd welke begeleiding de inburgeraar vanuit de gemeente mag verwachten, welke leerroute gevolgd gaat worden, dat er financieel ontzorgd wordt, hoe aan het Participatieverklaringstraject (PVT) invulling wordt gegeven. Er worden ook prestatieafspraken gemaakt over o.a. het aantal uren dat de

---

<sup>1</sup> Jaartal van het staatsblad waarin de wet wordt gepubliceerd.

<sup>2</sup> Overige migranten zijn geestelijk bedienaren en vreemdelingen met een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk humanitair verblijfsdoel, zoals bijvoorbeeld voortgezet verblijf nadat zij eerder een verblijfsvergunning voor een tijdelijk doel hadden.



inburgeraar (vrijwilligers)werk moet verrichten. Dit alles met als doel om inburgeraars sneller te laten integreren en participeren.

Het PIP krijgt de vorm van een beschikking. Dit maakt het mogelijk om bij het niet nakomen van het PIP te handhaven. Handhaving is een gemeentelijke taak. Hiervoor moet een verordening worden opgesteld die de hoogte en omstandigheden van de boete voor een inburgeraar vaststelt.

3. De gemeente biedt asielstatushouders een inburgeringsaanbod aan dat aansluit bij het PIP en dat naast een leerroute ook een aantal verplichte modules m.b.t. het leren kennen van Nederland en verplicht (financieel) ontzorgen omvat.

In het nieuwe inburgeringsstelsel worden hogere taaleisen gesteld aan inburgeraars. Momenteel is het vereiste niveau A2. Dat wordt B1 omdat dit de kans op een baan vergroot. Niet alle inburgeraars zullen dit niveau kunnen halen. In het PIP wordt daarom een leerroute vastgelegd die aansluit bij de leerbaarheid van de inburgeraar. Er zijn drie verschillende leerroutes ontwikkeld. Deze zijn gericht op taalbeheersing in combinatie met zelfredzaamheid en participatie, instroom in het onderwijs of werk:

- De **B1-route** is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1-niveau om vervolgens te kunnen doorstromen naar werk.
- De **onderwijsroute** is een taalschakeltraject van anderhalf jaar waarin de inburgeraar de Nederlandse taal op minimaal B1-niveau leert en zich tegelijkertijd voorbereidt op de instroom in het MBO, HBO of de universiteit.
- De **Z-route** is gericht op zelfredzaamheid van inburgeraars die veel moeite zullen hebben met het leren van Nederlands. Het streefniveau van de taal is A1.

De leerroutes omvatten alle drie een sterke participatiecomponent. De B1 en Z-route zijn daarnaast ook een duaal traject (werken of participeren naast inburgering). Vanuit het project 'Integratie door Werk' wordt in Deventer al gewerkt met duale trajecten.

Asielstatushouders met een uitkering worden gedurende de eerste zes maanden dat ze in een gemeente woonachtig zijn verplicht financieel ontzorgd. In Deventer gebeurt dit al, door de inzet van budgetbeheer. De uitkering van de statushouder wordt naar het Budget Advies Bureau (BAD) overgemaakt en het BAD betaalt daarvan de rekeningen aan de verschillende instanties en leefgeld aan de statushouder.

In het nieuwe stelsel is er ook voor gezinsmigranten meer ondersteuning; gemeenten nemen een brede intake af, geven een advies over te volgen leerroute en er vindt begeleiding plaats over de voortgang van de inburgering. Verder biedt de gemeente een PVT en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) aan. Wel blijven gezinsmigranten zelf hun taallessen en -examens betalen, waar nodig met een lening van DUO.

Aanbod	Asielstatushouders	Gezins- en overige migranten
Maatschappelijke begeleiding	X	
Ontzorging	X	
Begeleiding bij inburgering (intake, PIP, advies, voortgangsgesprekken)	X	X
Alfabetisering (voor zover opgenomen in het PIP)	X	
Een van de 3 leerroutes, incl. KNM	X	
MAP	X	X
PVT	X	X
In het PIP opgenomen afspraken over aanbod voor (andere) participatie-componenten	X	*3

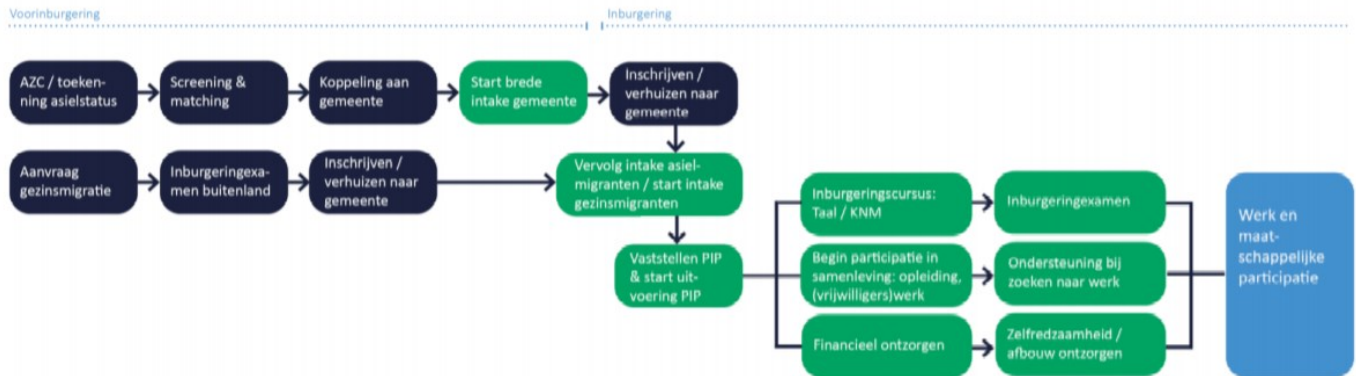
\*3 Indien gezins- en overige migranten bijstand ontvangen, dan kan het PIP van deze inburgeraars ook participatiecomponenten omvatten

### Doorlopende lijn

Om te voldoen aan de nieuwe taken heeft de gemeente de opgave om een doorlopende lijn te organiseren voor wat betreft het inburgeringsproces. Dit is vanaf het moment van koppeling van een asielstatushouder uit een van de asielzoekerscentra (AZC's) in Nederland aan de gemeente Deventer tot en met integrale trajecten gericht op werk, opleiding en passend taalaanbod. Financieel ontzorgen maakt hier ook onderdeel van uit. Het traject dat hieraan voorafgaat betreft de voorinburgering die plaatsvindt op het AZC. Op deze manier kan veel

meer aandacht worden besteed aan de persoonlijke omstandigheden en mogelijkheden van een statushouder. Het kan overigens gebeuren dat een asielstatushouder die gekoppeld is aan de gemeente nog een langere tijd in een van de AZC's woont (omdat er bijv. nog geen geschikte woonruimte is gevonden).

Schematische weergave van het (voor)inburgeringsproces. De gemeente voert de regie over de groene vakken:



### Regionale samenwerking

Voor wat betreft inburgering is er al een langere tijd een constructieve samenwerking tussen gemeenten in de regio Stedendriehoek. In gezamenlijkheid is onderzocht welke onderdelen moeten worden ingekocht en met welke markt we te maken hebben om zo de best passende inkoopstrategie te bepalen. Daarnaast wordt op dit moment de mogelijkheid voor gezamenlijke inkoop van de taalcomponent van de leerroutes op subregionaal of regionaal niveau onderzocht. Wat betreft de andere onderdelen van het inburgeringsaanbod (o.a. maatschappelijke begeleiding, ontzorging, PVT en MAP), hiervoor gaat er de voorkeur naar uit om dit lokaal te organiseren (in te kopen). Door Divosa is een regiocoördinator aangesteld om de regionale samenwerking te faciliteren en zorg te dragen voor kennisuitwisseling over de ontwikkelingen van de nieuwe wet.

### 1.2 Opdracht en doelstelling

#### Opdracht:

De nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de inburgering van asielstatushouders en gezinsmigranten, die ingaat op 1 juli 2021, werkend maken. Een zorgvuldige inrichting en uitvoering van deze nieuwe verantwoordelijkheid vraagt:

- goede bestuurlijke afstemming (college van B&W en de raad);
- doordachte inrichting van de uitvoering, handhaving en bijbehorend beleid en organisatiestructuur;
- gedegen afspraken met de partners in de stad;
- beheer en voortgang beleggen m.b.t. contractpartners;
- verbinding met het brede sociaal domein;
- informeren van betrokkenen over wat het voor hen betekent;
- (inrichting) monitoring en evaluatie.

#### Doelstelling van het project:

De implementatie van de nieuwe Wet inburgering in de gemeente Deventer: de regie hebben over het inburgeringsproces van asielstatushouders (vanaf de koppeling van deze persoon aan de gemeente) en gezinsmigranten die in de gemeente gevestigd zijn. Ze worden door de gemeente begeleid, doen zo snel mogelijk mee in de samenleving (het liefst via betaald werk) en leren ondertussen de taal.

#### Beoogd projectresultaat:

Er is vormgegeven aan de nieuwe wettelijke taak van de gemeente. De gemeente:

- geeft invulling aan de lokale regiefunctie, beleidsaccenten en het inburgeringsproces van asielstatushouders (vanaf de koppeling van deze persoon aan de gemeente) en gezinsmigranten die in de gemeente gevestigd zijn;

- biedt maatschappelijke begeleiding aan, neemt een brede intake af en stelt een Plan Inburgering en Participatie (PIP) op voor iedere inburgeraar;
- biedt een inburgeringsaanbod aan dat aansluit bij het PIP en minimaal Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM), Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt (ONA), Participatieverklaringstraject (PVT), ontzorgen en een leerroute omvat.

### 1.3 Projectresultaten/ fasen

---

Eind 2020 zijn de contouren van de nieuwe aanpak uitgewerkt en zijn voorstellen afgerond voor de 'ondertussengroep'<sup>3</sup>. Het betreft onder andere:

1. inzicht in voorinburgering op AZC's en bepaling op welke wijze daarmee om te gaan;
2. inhoud en werkprocessen van de brede intake;
3. inhoud en werkprocessen van het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP);
4. voorbereiding vormgeving en inkoop van inburgeringstrajecten (op de verschillende niveaus die de wet definieert; B1-route, onderwijsroute en Z-route);
5. Participatieverklaring opnieuw vormgeven (indien noodzakelijk);
6. module Arbeidsmarkt en Participatie vormgeven;
7. inhoud en werkprocessen van de ontzorging (indien noodzakelijk);
8. maatschappelijke begeleiding opnieuw vormgeven;
9. inzicht in aantallen/niveaus van de 'ondertussengroep' en raming aantallen nieuwkomers 2021;
10. aanpak van de 'ondertussengroep' met daarbij aandacht voor de zgn. ELIP-groep (Einde Lening nog InburgeringsPlichtig);
11. concept doorrekening van verwachte inkomsten en kosten en verwachte benodigde formatie;
12. communicatieplan.

Uiterlijk juni 2021 is gerealiseerd:

1. conform inkoopbeleid doorlopen hebben van trajecten om te komen tot afspraken met Inburgeringsaanbieders;
2. organisatorische inbedding van uniforme werkprocessen in de diverse teams en informeren en trainen van de betrokken medewerkers en netwerkpartners. Incl. afspraken omtrent privacy-proof communicatie;
3. inbedding van handhavingsafspraken binnen de totale handhavingsaanpak van de gemeente;
4. communicatie over wijzigingen naar cliënten en netwerkpartners;
5. doorrekening van verwachte inkomsten en kosten en verwachte benodigde formatie.

Eind juni 2021 is het nieuwe inburgeringsstelsel geborgd in ((sub)regionale) inkoopcontracten (onderwijs, inburgeringsaanbieders), subsidie-afspraken en werkprocessen.

Bij de uitwerking van de werkprocessen staat de gemeentelijke regie centraal. Eind juni zijn de rollen van alle netwerkpartners helder omschreven; alleen in samenwerking kunnen wij inburgeraars een succesvol inburgeringstraject bieden. Daarbij is het delen van informatie over betrokken inburgeraars en het elkaar op voortdurende basis informeren (met in achtneming van de privacywetgeving) essentieel.

Gedurende maximaal 5 jaar lopen het oude en het nieuwe inburgeringsstelsel naast elkaar. Nieuwkomers in het eerste halfjaar van 2021 vallen nog onder de oude wetgeving en hebben dan 3 of 5 (analfabeten) jaar de tijd om hun inburgering af te ronden. Waar mogelijk zullen werkprocessen voor de groep die onder de oude wetgeving valt ('ondertussengroep') worden geüniformeerd met de nieuwe afspraken.

### 1.4 Scope/ projectafbakening

---

<sup>3</sup> Ondertussengroep 2013 – 2021. De inburgeringsplichtigen die vallen onder de huidige wetgeving zullen dat ook de komende jaren blijven. Er komt geen overgangsrecht voor inburgeraars onder het huidige stelsel naar het nieuwe stelsel. Dit betekent dat de gemeente voor de groep inburgeringsplichtigen onder de huidige wet (de zogenaamde ondertussengroep) geen formele regierol heeft en niet verantwoordelijk is voor het aanbieden van een inburgeringstraject.

## Reikwijdte

Om te borgen dat de inburgeringsplannen vorm krijgen in lijn met de verschillende uitvoeringsplannen in het sociaal domein sluiten vanuit de programma's Jeugd & onderwijs, Meedoen, Werk & Inkomen adviseurs aan bij een regiegroep. Uitgangspunt is ook dat de inburgeraars aansluiting vinden bij reguliere voorzieningen en structuren en dat er geen onnodige, doelgroepspecifieke voorzieningen worden gevormd.

Deze opdracht heeft betrekking op de gemeente Deventer. Er is sprake van een samenwerking met gemeenten uit de regio Stedendriehoek onder andere als het gaat om de verkenning van gezamenlijke inkoop van taallessen.

Volgens de nieuwe wet Inburgering zijn alle nieuwkomers inburgeringsplichtig. Dat zijn asielstatushouders en hun (nareizende, meerderjarige) gezinsleden, gezinsmigranten en overige migranten. Het rijk bepaalt elk half jaar hoeveel nieuwkomers de gemeente moet huisvesten (huisvestingstaakstelling). In de hierna te noemen jaartallen zijn de volgende nieuwkomers gehuisvest in Deventer:

- Tweede helft 2018: 55 personen
- Eerste helft 2019: 34 personen.
- Tweede helft 2019: 55 personen.

Deventer had de taak om in de eerste helft van 2020 31 nieuwkomers van passende woonruimte te voorzien. Dat is voor 24 personen gelukt. Dat is een tekort van 7 voor de eerste helft. Er zijn minder personen van woonruimte voorzien vanwege het coronavirus. De mutatiegraad bij de woningcorporaties is erg laag. De koppelingen komen maar moeizaam op gang en het coronavirus is nog niet weg. De taakstelling voor de tweede helft van 2020 bedraagt 37 plus nog eens 7. Dit maakt dat Deventer nog 44 nieuwkomers van passende woonruimte moet voorzien in 2020. De verwachting is dat Deventer in 2021 een substantieel hogere taakstelling krijgt dan in 2020 en dus meer dan 68 nieuwkomers zal moeten huisvesten.

## Verschillende fasen van het project

Initiatiefase - 3<sup>e</sup> kwartaal 2020

Definitiefase - 4<sup>e</sup> kwartaal 2020

Ontwerpfase - 1<sup>e</sup> kwartaal 2021

Voorbereiding - 2<sup>e</sup> kwartaal 2021

Realisatie - 3<sup>e</sup> kwartaal 2021

Nazorg - 4<sup>e</sup> kwartaal 2021

## Raakvlakken met andere projecten, programma's en ontwikkelingen

- Werk en inkomen:
  - uitvoeringsplan 'Inzet op maat'
  - actieplan 'Nieuwkomers actief in Deventer'

Verbindend kader sociaal domein

- Meedoen:
  - aanvalsplan 'Laaggeletterdheid' (in wording)
- Jeugd en onderwijs:
  - uitvoeringsplan 'Van wieg naar werk'
- Subsidierelatie met o.a. VluchtelingenWerk, KonnecteD, Jongerenet.

## 2. PROJECTINHOUD

In dit hoofdstuk worden de verschillende fasen van het project (zie onder 1.3) verder uitgewerkt met tussendoelen in tijd, geld, etc.

2020	
Vierde kwartaal	<ul style="list-style-type: none"><li>• Besluitvorming door B&amp;W over en voorbereiding inkoop van leerroutes</li><li>• Actief input ophalen bij de raad m.b.t. (beleids)keuzes</li><li>• Voorbereidingen (vernieuwde) taken - samen met netwerkpartners</li><li>• Aantallen en opzet werkwijze ondertussengroep</li></ul>
2021	

Eerste en tweede kwartaal	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vaststellen verordening Wet Inburgering 2021 door de raad (naar verwachting)</li> <li>• Vormgeving en implementatie werkprocessen (vernieuwde) taken</li> <li>• Afstemming met netwerkpartners</li> <li>• Informeren en trainen op nieuwe afspraken</li> </ul>
Derde kwartaal	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nieuwkomers worden conform nieuwe wetgeving begeleid</li> </ul>
Vierde kwartaal	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Borging en indien nodig bijstelling van gemaakte afspraken</li> </ul>

### 3. PROJECTSTURING

#### 3.1 Financiën (Geld)

Gemeenten krijgen incidentele middelen ter bekostiging van de invoeringskosten. Voor het structurele inburgeringsbudget wordt onderscheid gemaakt in twee typen kosten. Dit zijn enerzijds de uitvoeringskosten en anderzijds de kosten voor de inburgeringsvoorzieningen.

Invoeringskosten (incidenteel):

De incidentele invoeringskosten worden eenmalig uitgekeerd via de meicirculaire 2020. De verdeling van de incidentele invoeringskosten is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. De middelen zijn bestemd voor:

Implementatie van de wet (beleid en proces)

- projectleider
- projectondersteuning
- handgeld voor bijeenkomsten
- uren van externen (inschatting maken)

Medewerkers opleiden en werven

Inrichting communicatie

Overige aanloopkosten

Uitvoeringskosten (structureel):

Onder uitvoeringskosten vallen kosten voor: brede intake, PIP en voortgang, ontzorgen en overige uitvoeringskosten (zoals inkoop en beleidsondersteuning). Gemeenten zijn in de meicirculaire 2020 geïnformeerd over de verdeling van deze middelen onder gemeenten. De middelen worden verstrekt via een integratie-uitkering binnen het Gemeentefonds. De structurele uitvoeringskosten worden vanaf 2021 verstrekt en worden verdeeld op basis van het aantal inwoners en het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond.

In de meicirculaire 2020 is te lezen dat we in Deventer het volgende ontvangen voor invoeringskosten (2020) en uitvoeringskosten (2021 e.v.):

	2020	2021	2022	2023
Integratie-uitkering Inburgering (in euro's)	198.992	155.538	345.687	380.298

Kosten voor inburgeringsvoorzieningen (structureel):

Onder kosten voor inburgeringsvoorzieningen vallen de kosten voor de leerroutes, de module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), maatschappelijke begeleiding, het participatieverklaringstraject (PVT) en de inzet van tolken. De kosten voor de inburgeringsvoorzieningen worden uitgekeerd via een specifieke uitkering (SPUK). De verdeling van deze SPUK-middelen wordt uitgewerkt in de lagere wet- en regelgeving behorende bij de Wet inburgering.

Aan de hand van een rekentool is een inschatting gemaakt van de te verwachten (voorlopige) specifieke uitkering (SPUK) voor inburgeringsvoorzieningen (2021 – 2<sup>e</sup> helft e.v.):

	2021 – 2 <sup>e</sup> helft	2022	2023	2024

Specifieke uitkering inburgeringsvoorzieningen (in euro's)	190.617	476.434	595.434	619.234
--	---------	---------	---------	---------

Meer duidelijkheid over middelen voor ICT volgt na een uitvoeringstoets. Deze wordt begin oktober verwacht. Waarschijnlijk gaat het dan eerst om een inschatting van de kosten op basis van de toets.

Er worden financiële middelen ter beschikking gesteld voor de ondertussengroep 2021-2023. Hier is nog geen duidelijkheid over. Dit is een punt van onderhandeling tussen VNG en het Rijk. Voor de jaren 2019 en 2020 zijn voor de ondertussengroep wel financiële middelen, uit de reserve nieuwkomers, beschikbaar gesteld. Deze zijn/ worden onder andere ingezet voor de projectleider en voor diverse initiatieven voor de huidige inburgeraars en de ELIP-groep. De reserve nieuwkomers kan ook gebruikt worden als er eventuele tekorten ontstaan bij de uitvoeringskosten.

### 3.2 Risico's

#### **Te verwachten risico's in het project:**

Mogelijk risico's:

- het kan zijn dat door wijzigingen naar aanleiding van de parlementaire behandeling uiteindelijk nog aanpassingen nodig blijken/vertraging ontstaat;
- het concretiseren van de wet loopt te ver achter op de uit te werken nieuwe taken;
- tegenvallende aanpassingen bestaande ict;
- diversiteit aan betrokken netwerkpartners waardoor eenvormige inrichting van werkprocessen bemoeilijkt kan worden;
- onvoldoende budget (incidentele middelen of uitvoeringskosten);
- hoger uitvallende kosten voor de inburgeringsvoorzieningen door tegenvallende aanbestedingen;
- strakke tijdsplanning (er is nog minder dan een jaar tijd om alle processtappen te doorlopen);
- maatregelen i.v.m. het coronavirus waardoor samenkomsten bemoeilijkt wordt.

### 3.3 Organisatie

#### **Projectteam:**

Voor de looptijd van het project is onder leiding van de projectleider een gemeentelijke regiegroep opgericht bestaande uit:

Intern (regiegroep)

- projectleider
- beleidsmedewerker programma Meedoen
- beleidsmedewerker programma Werk & Inkomen
- beleidsmedewerker programma Jeugd & Onderwijs

Er wordt samengewerkt met medewerkers uit o.a. de teams Inkomensondersteuning, Publiekscontacten, Finance & Control, Advies, Support en Kennis, DOWR I-werkorganisatie en Budget Adviesbureau Deventer.

Extern

Zoals ook al eerder geschreven, in Deventer ligt een goede basis voor de begeleiding van asielstatushouders door re-integratiepartijen, maatschappelijke partners, taalaanbieders, etc. Het gaat om zowel formele als non-formele partners. Denk aan KonnecteD, Vluchtelingenwerk Oost Nederland, Bibliotheek Deventer. Adviseurs en uitvoerders van deze partners worden betrokken bij het verkennen van hoe de (vernieuwde) taken het beste kunnen worden vormgegeven en het uitwerken van deze taken. Er worden onder meer werk- en/of klankbordgroepen gevormd met de partners waar het meest mee samengewerkt wordt. Het gaat dan om onderwerpen als brede intake, PIP en ontzorgen. Daar omheen worden (consulterende) gesprekken gevoerd met andere partners.

De gemeentelijke regiegroep koppelt, met nader af te stemmen regelmaat, terug aan de programmamanagers en aan verantwoordelijk wethouder Rob de Geest. Het project raakt meerdere taakvelden en daarmee verschillende portefeuilles. De desbetreffende portefeuillehouders worden ook op de hoogte gehouden.

### 3.4 Planning (Tijd)

---

Op dit moment is het uitgangspunt dat de projectperiode tot 1 juli 2021 loopt, of zoveel langer als de implementatie van het nieuwe inburgeringsstelsel duurt.

### 3.5 Communicatie

---

#### Algemeen

Inburgering is een onderwerp dat veel partijen (formele en non-formele partners), raadsleden en andere belanghebbenden in Deventer bezighoudt. De nieuwe taken van de gemeente leiden tot veranderingen in de huidige structuur van werken. Het is daarom van belang dat over de invulling van de taken open en transparant wordt gecommuniceerd. Hieraan voorafgaat dat partijen worden betrokken bij het verkennen van hoe de nieuwe taken het beste kunnen worden vormgegeven en bij de uitwerking van deze taken. Het is belangrijk dat er breed draagvlak is voor de nieuwe aanpak bij deze partijen. Inburgeraars hebben veel met deze partijen te maken en deze partijen zijn vaak een belangrijk houvast voor hen.

#### Belanghebbenden en betrokken partijen

- Inburgeraar

De inburgeraar wordt uitgelegd over wat hij of zij van de gemeente kan verwachten. En andersom ook wat de gemeente van de nieuwkomer verwacht. Ook informatie over wat je moet of kan doen in Nederland moet beschikbaar zijn.

- Partijen in de stad

Betrokken partijen worden en blijven geïnformeerd over onder andere de visie van de gemeente en de ontwikkelingen op dit gebied.

- Teams binnen de gemeente

De verandering van de wet heeft gevolgen voor het werk van veel medewerkers, zoals het team Publiekscontacten waar inwoners met hun vragen terecht kunnen. Zij moeten goed op de hoogte zijn van de nieuwe regels en de nieuwe werkwijze. Ook is het belangrijk dat alle teams dezelfde informatie uitdragen, zowel naar inburgeraars als naar partijen in de stad.

#### Wijze en moment van communiceren

Er wordt een communicatieplan opgesteld.

### 3.6 Kwaliteit

---

#### Procesafspraken en kwaliteitseisen:

De wet Inburgering wordt in de gemeente Deventer geïmplementeerd in overeenstemming met de nieuwe wettelijke kaders en hiervoor beschikbare middelen.

Bij de introductie wordt volop gelegenheid geboden aan gemeenteraadsleden en gemeentelijke organisaties om hun visie hierop kenbaar te maken.

De gemeentelijke regiefunctie wordt op heldere wijze uitgewerkt, met als doel betere resultaten van de inburgeringstrajecten. Nieuwkomers hebben in het nieuwe stelsel aantoonbaar beter kansen op snellere inburgering en krijgen vaker en sneller dan voorheen betaald werk.

## Voorwoord

In dit document worden de achtergrond en keuzes toegelicht rondom de inkoopstrategie voor de nieuwe Wet inburgering van de gemeente Deventer. Deze bijlage hoort bij het voorstel dat ter besluitvorming wordt voorgelegd aan het college van B&W. Na goedkeuring dient dit document als basis voor het opstellen van de definitieve aanbestedingsstukken.

## 1. Inleiding

Dit document betreft de inkoop van de B1-route, de Z-route en de Onderwijsroute zoals deze zijn genoemd in de Wet inburgering 20..<sup>1</sup>. In de volgende hoofdstukken worden de keuzes met betrekking tot de opdracht nader gedefinieerd.

### 1.1. Aanleiding voor de aanbesteding

Met de nieuwe Wet Inburgering, die vanaf juli 2021 ingaat, krijgen de gemeenten de regierol in het nieuwe inburgeringsstelsel en worden zij verantwoordelijk voor een integraal aanbod op inburgering. Het doel van de nieuwe wet is dat iedereen meedoet, het liefst via betaald werk en/ of participatie. De inzet van de inburgeraar, gemeente(n) en (maatschappelijke) partners is hierop gericht. De nieuwe wet kent hoge ambities, vergeleken met het huidige inburgeringsstelsel. Participatie wordt gezien als hoofddoel en het vereiste taalniveau wordt verhoogd van A2 naar B1. Samenwerking tussen inburgeraar, de gemeente en partners is cruciaal om deze doelen te behalen. Vandaar dat inburgering nu wordt gepositioneerd als onderdeel van het brede sociale domein. De nieuwe wet verandert dus de positie van de gemeenten. De gemeenten zijn (onder meer) verantwoordelijk voor de inkoop van inburgeringslessen voor asielstatushouders. Er komen drie taalleerroutes: de Onderwijsroute, de B1-route en de Z-route. De Onderwijsroute valt buiten deze aanbesteding.

### 1.2 Doelstelling

De doelstelling van het beleid is dat inburgeraars maximaal (naar vermogen) participeren in de gemeentelijke samenleving en zo snel mogelijk de Nederlandse taal beheersen. Immers elkaar verstaan vereenvoudigt het opbouwen van een netwerk en actieve participatie zorgt voor zelfredzaamheid. Vanuit de gemeenten zullen we de inburgeringstrajecten faciliteren en de regie voeren over de begeleiding van de inburgeraar, maar de inburgeraar blijft zelf verantwoordelijk voor zijn/ haar inburgering. Uiteindelijk streven we ernaar dat de inburgeraars geïntegreerd zijn in onze maatschappij.

### 1.3 Doelgroepen

Net zoals in het huidige stelsel zijn nieuwkomers die in het bezit zijn van een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk doel inburgeringsplichtig. Dit zijn zowel asielstatushouders en hun familie- of gezinsleden als gezinsmigranten (m.n. huwelijkspartners van ingezetenen) en overige inburgeringsplichtigen. De inburgeringsplicht geldt van 16 tot 65 jaar. Daar waar de gemeente nu al wel redelijk zicht heeft op asielstatushouders, krijgt de gemeente met de nieuwe Wet inburgering meer zicht op beide groepen: de asielstatushouders en op de gezins- en overige migranten. Het te volgen inburgeringstraject en de gemeentelijke taken zijn voor deze twee groepen wel verschillend. De gezinsmigranten zijn zelf verantwoordelijk voor het inkopen van de inburgeringscursus. De gemeenten hoeven geen taalvoorzieningen in te kopen voor deze doelgroep. Wel heeft de gemeente een adviesrol richting gezinsmigranten.

In onderstaand schema wordt een indicatie gegeven van de aantallen inburgeringsplichtigen per jaar, gebaseerd op 2020. Dit zijn inschattingen die volledig afhankelijk zijn van de taakstelling en type statushouders die aan Deventer gekoppeld worden per 2021.

Deventer	Percentage volwassenen	Aantal volwassenen	Onderwijsroute	B1-route	Z-route	Gezinsmigranten
	68%	54*	5	35	14	29

\* Deels gebaseerd op de taakstelling van 2020 en deels op de instroom volgens DUO in de afgelopen 3 jaar.

<sup>1</sup> Jaartal van het staatsblad waarin de wet wordt gepubliceerd.



#### 1.4 Schema gemeentelijke taken asielstatushouders t.o.v. gezinsmigranten

In onderstaand schema staan de diverse bouwstenen waar de gemeente verantwoordelijk voor is. In het Plan Inburgering en Participatie (PIP) wordt de beslissing over de vastgestelde leerroute vastgelegd, en staat informatie over de manier waarop de inburgeraar aan zijn inburgeringsplicht moet voldoen. Dat betreft leerroutes, maar ook Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM). Ook worden afspraken gemaakt over de invulling van het Participatieverklaringstraject (PVT) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Verder gaan gemeenten asielstatushouders in ieder geval 6 maanden op financieel vlak ontzorgen.

Aanbod	Asielstatushouders	Gezins- en overige migranten
Maatschappelijke begeleiding	X	
Ontzorging	X	
Begeleiding bij inburgering (brede intake, Plan Inburgering en Participatie, advies, voortgangsgesprekken)	X	X
Alfabetisering (voor zover opgenomen in het Plan Inburgering en Participatie )	X	Kopen zelf in
Een van de 3 leerroutes, inclusief de module Kennis Nederlandse Maatschappij	X	Kopen zelf in
Module Arbeidsmarkt en Participatie	X	x
Participatieverklaringstraject	X	x

## 2. Bouwstenen

Het proces van Inburgering kent verschillende bouwstenen, per bouwsteen wordt kort ingegaan op wat deze inhouden.

### 2.1 Maatschappelijk begeleiding

Maatschappelijke begeleiding is een verplicht onderdeel in de nieuwe Wet inburgering. Maatschappelijke begeleiding is nodig om de asielstatushouders de juiste ondersteuning te bieden bij het regelen en organiseren van allerlei praktische zaken. Direct na vestiging in de gemeente wordt maatschappelijke begeleiding aangeboden. Het is het streven dat de asielstatushouder zelfredzaam is na een bepaalde periode van de begeleiding. Maatschappelijke begeleiding is gericht op zelfredzaamheid, de vrijwilligers zijn nadrukkelijk geen taalmaatje. Elke gemeente maakt hier afspraken over met een uitvoerende organisatie.

### 2.2 Ontzorgen

Na huisvesting in de steden, wil(len) de gemeente(n) ervoor zorgen dat de asielstatushouders zich kunnen richten op hun toekomst. Dit betekent dat een asielstatushouder op weg naar participatie en (financiële) zelfredzaamheid ondersteund moet worden. Het doel is om te zorgen voor een goede start aan het begin van het inburgeringsproces en asielstatushouders actief te ondersteunen naar (financiële) zelfredzaamheid. Financieel ontzorgen houdt in dat (tenminste) de vier vaste lasten (huur, zorgverzekering, water en energie) gedurende zes maanden (of langer) door de gemeente worden betaald vanuit de bijstandsuitkering van een statushouder (dit is alleen van toepassing als er sprake is van een bijstandsuitkering). Ontzorgen begint vanaf het moment dat een woning wordt toegewezen. Financiële educatie, en uitleg over de complexiteit die in Nederland gepaard gaat met geldzaken wordt door de gemeente(n) aangeboden. In de nieuwe Wet inburgering is de gemeente verantwoordelijk voor het financieel ontzorgen van de asielstatushouder. Ontzorgen is geen onderdeel van de aanbesteding.

### 2.3 Leerbaarheidstoets

De leerbaarheidstoets heeft als doel om inzicht te geven in het te behalen niveau waarmee de inburgeraar in staat is de Nederlandse taal te leren gedurende de inburgeringstermijn. De (onafhankelijke) leerbaarheidstoets wordt afgenomen in de eerste 10 weken na vestiging en is een belangrijke basis voor de afspraken over de te volgen leerroute. De leerbaarheidstoets valt buiten de aanbesteding. Er komen landelijke richtlijnen.

### 2.4 Brede intake

De brede intake vormt het startpunt van inburgering en participatie van de inburgeraar. De brede intake resulteert in een Plan Inburgering en Participatie (PIP). De brede intake is ook bedoeld om te voorkomen dat de statushouder (asielstatushouder of gezins- of overige migrant) zijn/haar verhaal bij binnenkomst meerdere malen opnieuw moet doen. Het geeft op individueel niveau inzicht in de startpositie en ontwikkelmogelijkheden van de inburgeraar. Daarnaast wordt in de brede intake vastgesteld wat de passende leerroute is.

De brede intake wordt door elke gemeente zelf vormgegeven. Wel zijn er onderwerpen die in elke gemeente aan de orde komen in de brede intake:

- Leerbaarheid
- Opleiding
- Werkervaring en/ of vrijwilligerswerk
- Praktische competenties
- Werknemersvaardigheden
- Taalniveau
- Motivatie/ interesses
- Mate van zelfredzaamheid
- Digitale vaardigheden
- Gezins situatie
- Fysieke gezondheid
- Mentale gezondheid
- Sociaal Netwerk

Na afronding van de brede intake wordt op basis van de opgehaalde informatie het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) vastgesteld.

### 2.5 Plan Inburgering en Participatie (PIP)

Na afronding van de brede intake stelt de gemeente, zoveel mogelijk samen met de inburgeraar, het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Het PIP is maatwerk: de uitkomsten van de brede intake worden in de PIP vertaald naar einddoelen van de inburgering. Deze einddoelen zijn op de inburgeraar afgestemd. Het PIP bevat de beslissing over de vastgestelde leerroute en bevat informatie over de manier waarop de inburgeraar aan zijn inburgeringsplicht moet voldoen, waaronder de verdere invulling van het Participatieverklaringstraject (PVT) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie.

Het PIP een beschikking. Eventuele afspraken of beschikkingen voortkomend uit de Participatiewet kunnen aan het PIP-dossier worden toegevoegd. Het PIP moet binnen 10 weken na huisvesting van de inburgeraar zijn opgesteld.

### 2.6 Voortgang inburgering

Vanaf de datum vaststelling PIP gaat de inburgeringstermijn van drie jaar lopen. De gemeente monitort de voortgang van de inburgering op basis van de PIP. Tijdens voortgangsgespreken wordt onder andere besproken of de vastgestelde leerroute voldoende aansluit bij de capaciteiten en persoonlijke situatie van de inburgeraar. De gemeente heeft hierbij de verantwoordelijkheid om relevante informatie over de inburgeraar vanuit de aanbieder van de leerroute en de werkgever en/ of participatieplaats op te halen om een beeld te krijgen van de voortgang. Er is eenmalig een mogelijkheid over te stappen naar een ander niveau. Dit geldt niet voor de onderwijsroute, hier is afschalen naar een ander niveau niet mogelijk.

### 2.7 Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)

De gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid om zowel statushouders als gezinsmigranten te begeleiden bij het oriënteren en participeren op de Nederlandse arbeidsmarkt. De inburgeraar brengt de eigen competenties en arbeidskansen in beeld en dit moet worden gecombineerd met praktische inzet op de (lokale) arbeidsmarkt. De gemeente wil deze begeleiding in een verplichte module (MAP) als onderdeel opnemen in het inburgeringstraject van statushouders. Dit is geen onderdeel van de aanbesteding. Gemeenten geven deze

module zelf vorm als onderdeel van het participatie en integratie naar werk deel van de Inburgeringsroute. Wel moet er worden afgestemd tussen de gemeenten en de opdrachtnemers van de ingekochte leerroutes. De MAP wordt door de gemeente(n) zelf vormgegeven, er worden lokale afspraken gemaakt over de uitvoering.

## 2.8 Routes

Inburgering maakt onderdeel uit van een (keten van) integratie van de statushouders. Het streven is dat statushouders geïntegreerd zijn in de (Deventer) samenleving. Voor de leerroutes geldt dat er sprake is van maatwerk, het gaat niet om een standaardproduct. De leerroute moet passen bij iemands intellectuele capaciteiten, ervaringen en persoonlijke omstandigheden.

### 2.8.1 B1-route

De B1-route streeft naar een taaleindniveau op B1 niveau. Indien haalbaar kan (op onderdelen) examen worden gedaan op B2 niveau. Na overleg tussen opdrachtnemer, inburgeraar en gemeente kan de gemeente besluiten tot afschalen (geheel of gedeeltelijk) naar examinering op A2 niveau of naar de Z-route. De exameneisen worden door het Rijk bepaald. De afschaling dient conform wet- en regelgeving te worden vormgegeven.

### Uitgangspunten

Gemeenten uit de regio Stedendriehoek hebben in gezamenlijkheid de volgende uitgangspunten opgesteld:

- Statushouders moeten binnen drie jaar op B1- niveau komen/afroeden. Op onderdelen of geheel B2 niveau is mogelijk. Het behalen van een examenonderdeel op een hoger taalniveau doet in dat geval recht aan de capaciteiten van de inburgeringsplichtige en verhoogt de kansen op de arbeidsmarkt.
  - Omdat de achtergronden van inburgeringsplichtigen divers zijn, is het van belang dat opdrachtnemers de mogelijkheid bieden om de B1-route met een verschillende intensiteit te volgen. De inhoudelijke vormgeving van de route is aan de opdrachtnemers.
  - De routes moeten gecombineerd worden met participatie of werk; het leren van taal kan zo in de praktijk worden ondersteund.
  - De gemeente draagt zorg voor een toereikend participatie/werk(oriëntatie)-aanbod op maat. Elke gemeente heeft een eigen infrastructuur vormgegeven wat betreft participatie en re-integratie. Om de effectiviteit en de aansluiting te garanderen wordt binnen elke gemeente het aanbod geregisseerd en afgestemd met de opdrachtnemers. De gemeente draagt zorg voor een toereikend participatie- en re-integratie aanbod.
  - Voor het participatie/werk-gedeelte maakt de gemeente gebruik van de bestaande lokale infrastructuur.
  - Om in de lessen goed aan te kunnen sluiten op het praktijkdeel, gaat opdrachtnemer gedurende het inburgeringstraject actief de samenwerking aan met de partijen die betrokken zijn bij de vormgeving en uitwerking van de overige onderdelen van het traject, waaronder de organisatie die de maatschappelijke begeleiding aanbiedt.
  - Opdrachtnemer dient voldoende kennis te hebben van de sociale kaart van de betreffende gemeente(n).
  - Opdrachtnemer is flexibel ten aanzien van de lesdagen, zodat de inburgeraar voldoende ruimte heeft voor het praktijkdeel en het PVT (vast te stellen altijd beschikbaar dagdeel). Het doel is om participatie en de weg naar werk mogelijk te maken. In afstemming met de gemeenten wordt het lesrooster samengesteld.
  - Een inburgeraar wordt altijd gekoppeld aan een taalmaatje; de opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een goede match en het taalmaatje. Het taalmaatje kan extra ondersteuning bieden in het leren en oefenen van de Nederlandse taal.
  - Binnen de B1 route moet taalniveaus A2, B1 en daar waar het past bij het vaardigheden en mogelijkheden van de inburgeraar B2 aan te bieden.
- In incidentele situaties kan alfabetisering, ook voor anders gealfabetiseerde onderdeel uitmaken van de B1-route (bij zeer goed leerbare inburgeraars). Naar verwachting gaat dit om zeer geringe aantallen. Hiermee wordt bedoeld dat analfabeet zijn niet gelijk staat aan niet leerbaar zijn. Leerbaarheid zegt iets over de ontwikkelingsmogelijkheden die iemand gekregen heeft. Veel analfabeten zijn nooit of nauwelijks naar school geweest, maar beschikken over een gemiddelde of hoge leerbaarheid.

- De gemeenten willen werken met een beperkt aantal aanbieders, belangrijke reden is de afstemming op de lokale infrastructuur van participatie en re-integratie, en om versnippering te voorkomen. De criteria worden nog nader uitgewerkt.
- De leerroute bereidt voor op de exameneisen, in overeenstemming met de relevante wettelijke bepalingen.
- De Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) is onderdeel van het inburgeringstraject. De module wordt onderdeel van de participatie en integratie naar werk en vindt in principe plaats binnen 18 maanden na de start van de inburgering. Het onderdeel wordt in afstemming met de samenwerkende gemeenten vormgegeven en sluit aan op de competenties en mogelijkheden van de statushouders.
- De module Kennis Nederlandse Maatschappij is onderdeel van de verschillende leerroutes.
- De gemeente(n) zullen gezinsmigranten attenderen op het beschikbare aanbod. Leerlingen uit deze doelgroep dienen te kunnen worden ingepast in het lesaanbod.

Aantal uren/dagdelen: gemeenten vragen aanbieders hun aanbod gedetailleerd aan ons kenbaar te maken. De opdrachtnemers plannen in afstemming met de gemeenten een vast vrij dagdeel in om deelname aan bijvoorbeeld PVT en financiële educatie mogelijk te maken. Ook vragen wij aanbieders om in beeld te brengen in hoeverre aanvullend e-learning geboden wordt. Het vrij te houden dagdeel wordt in overleg met de gemeenten vastgesteld.

### 2.8.2 Z-route

De Z-route, oftewel de zelfredzaamheidsroute, is het alternatief voor inburgeraars voor wie de twee andere routes (B1-route en Onderwijsroute, die toeleidt naar regulier onderwijs) niet haalbaar worden geacht. Iedereen kan meedoen en binnen de Z-route moet dit mogelijk worden gemaakt.

#### **Uitgangspunten:**

- Het vergroten van de (financiële) zelfredzaamheid van de asielstatushouders.
- Bedoeld voor asielstatushouders die een beperkt leervermogen hebben en/of analfabeet zijn.
- De route mag maximaal drie jaar zijn – eis 1600 uur (800 uur taal + Kennis Nederlandse Maatschappij (KNM) en 800 uur participatie (inclusief module Arbeidsmarkt en Participatie).
- Taalniveau waar mogelijk op A1-niveau op alle onderdelen (lezen, schrijven, luisteren, spreken) met aandacht voor rekenen en digitale vaardigheden. Als het haalbaar is, is (gedeeltelijk) examen doen op taalniveau A2 mogelijk.
- Voor de uitvoering is expertise op het gebied van taal, welzijn en participatie nodig. Het doel is om de inburgeraars in deze route zo goed mogelijk voor te bereiden op een toekomst in Nederland door ze op een voor hen zo hoog mogelijk niveau de Nederlandse taal te laten leren en ze voldoende handvatten mee te geven om in Nederland zelfstandig hun weg te vinden.
- Elke gemeente heeft een eigen infrastructuur vormgegeven wat betreft participatie en re-integratie. Om de effectiviteit en de aansluiting te garanderen wordt binnen elke gemeente het aanbod geregisseerd en afgestemd met de opdrachtnemers. De gemeente draagt zorg voor een toereikend participatie/werk(oriëntatie)-aanbod.
- Voor het participatiegedeelte maakt de inburgeraar gebruik van de reeds bestaande infrastructuur in de (regio) gemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor deze infrastructuur. Deze participatie activiteiten zijn uiteenlopend, aansluitend bij de behoefte van de asielstatushouder. Hierbij valt te denken aan zorg/gezondheid, financiën, onderwijs maar ook bewegen en sport.
- Taal krijgt een praktische en doelgerichte invulling die aansluit bij de interesses, capaciteiten en het leervermogen van de asielstatushouder. Daarnaast sluit het taalonderwijs aan bij het participatie/werk(oriëntatie)aanbod van de gemeente.
- Binnen het onderwijs is ook aandacht voor vaktaal.
- Om in de lessen goed aan te kunnen sluiten op het praktijkdeel, gaat opdrachtnemer gedurende het inburgeringstraject actief de samenwerking aan met de partijen die betrokken zijn bij de vormgeving en uitwerking van de overige onderdelen van het traject, waaronder de organisatie die de maatschappelijke begeleiding aanbiedt.
- Opdrachtnemer dient voldoende kennis te hebben van de sociale kaart van de betreffende gemeente(n).
- De asielstatushouder heeft aan het eind van het traject een realistisch beeld van de arbeidsmarkt.
- De inburgeraar wordt altijd gekoppeld aan een taalmaatje; de opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een goede match en het taalmaatje. Het taalmaatje kan extra ondersteuning bieden in het leren en oefenen van de Nederlandse taal.

- Afsluitend is er een eindgesprek met de gemeente. Nadat aan de urenverplichting en het eindgesprek is voldaan, ontvangt de inburgeringsplichtige een certificaat dat aan de inburgeringsplicht is voldaan.
- Opdrachtnemer geeft aan het eind van het traject een advies t.a.v. een passend vervolg. Hierbij kan gedacht worden aan b.v. een WEB-traject, vrijwilligerswerk en/of een traject richting taal en werk.

Aantal uren/dagdelen: gemeenten vragen aanbieders hun aanbod gedetailleerd aan ons kenbaar te maken. De opdrachtnemers plannen in afstemming met de gemeenten een vast dagdeel in om deelname aan bijvoorbeeld PVT en financiële educatie mogelijk te maken. Ook vragen wij aanbieders om in beeld te brengen in hoeverre aanvullend e-learning geboden wordt.

### 2.8.3 Onderwijsroute

De onderwijsroute heeft als doel inburgeraars die een mbo- (niveau 2,3 en 4), hbo- of wo- opleiding willen en kunnen volgen, via een taalschakeltraject te laten inburgeren. In de regio Stedendriehoek is uitgesproken dat dit in samenwerking wordt gerealiseerd om trajecten zo efficiënt vorm te kunnen geven. De verwachte aantallen zullen beperkt zijn en het traject specifiek gericht op vervolgonderwijs. Het taalschakeltraject is een voltijds opleiding dat naar verwachting gemiddeld anderhalf jaar gaat duren. Het taalschakeltraject bestaat uit:

- Nederlands leren op minimaal B1-niveau. Afschalen naar A2-niveau is niet mogelijk.
- Onderwijs in deficiënte vakken (Voortgezet onderwijsvakken die nodig zijn om aan de eisen te voldoen voor een eventueel gewenste vervolgonderwijs).
- Studie- en leervaardigheden.
- Kennis Nederlandse Maatschappij (KNM).

Daarnaast moeten de inburgeraars ook het PVT-traject volgen.

Met het afronden van het taalschakeltraject en het PVT voldoen inburgeraars aan de inburgeringsplicht en beschikken zij aan voldoende overige (studie) vaardigheden om door te stromen naar een Nederlandse mbo- (niveau 2,3 en 4), hbo- en wo- opleiding. Het diploma maakt aansluiting mogelijk, maar geeft niet automatisch toegang tot een vervolgonderwijs.

#### Uitgangspunten:

- Taalschakeltrajecten worden verzorgd door onderwijsinstellingen die daarvoor het recht op diploma-erkenning hebben als bedoeld in de WEB.
- Om de beoogde aansluiting vervolgonderwijs en de kwaliteit valt onder het artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel f, van de WEB en worden daarvoor eindtermen vastgelegd.
- De eindtermen geven aan welke kennis dient te worden beheerst om toegelaten te kunnen worden tot de beoogde vervolgonderwijs. In de AMvB zijn deze uitgewerkt.
- In beginsel is het taalschakeltraject ontwikkeld voor inburgeringsplichtigen, het is voor instellingen mogelijk om andere deelnemers toe te laten.
- Daar waar relevant en ondersteunend aan het leren van de Nederlandse taal kan de aanbieder een taalmaatje inzetten.
- Conform de afspraken in de PIP worden de vorderingen gevolgd en gerapporteerd aan de gemeenten.
- Maatwerk op basis van competenties, intellectuele capaciteiten en leerbaarheid zijn onderdeel van het traject.
- De aansluiting op de instroom in het reguliere vervolgonderwijs moet vormgegeven zijn als onderdeel van het traject.

### 2.9 Kennis Nederlandse Maatschappij

Deze module is onderdeel van de drie leerroutes. Er worden 8 thema's behandeld in deze module. Het gaat om:

- Hoe wij in Nederland met elkaar omgaan en onze normen en waarden
- Werk en Inkomen
- Wonen
- Gezondheid en gezondheidszorg
- Geschiedenis en geografie
- Instanties
- Staatsinrichting en rechtstaat
- Onderwijs en opvoeding.

Voor elk thema zijn eindtermen geformuleerd, het traject vormt deels een verdieping en herhaling van het PVT. KNM maakt onderdeel uit van de aanbesteding van de leerroutes B1 en Z.

## 2.10 Ruimte bieden voor Participatieverklaringstraject (PVT) en financiële educatie

In het PVT maken zowel de asielstatushouders als de gezinsmigranten kennis met de Nederlandse kernwaarden gelijkheid, vrijheid, solidariteit en participatie. Met de participatieverklaring tekent de inburgeraar ervoor kennis te hebben genomen van de normen en spelregels van de Nederlandse samenleving en deze te respecteren. Door de gemeente wordt de inburgeraar hiervoor een passend traject geboden.

De module wordt uitgevoerd in de eerste 6 maanden van het inburgeringstraject onder begeleiding van tolken. Het betreft een beperkt aantal uren (10-20 uur). Het voorstel is om PVT geen onderdeel te laten zijn van de aanbesteding van de leerroutes. Aanbieders van leerroutes moeten wel rekening houden met dit traject.

Door de gemeenten moet een aanpak voor financiële educatie van asielstatushouders uitgewerkt. De Nederlandse financiële context wijkt sterk af van de contant geld-samenlevingen waar veel asielstatushouders vandaan komen. Onvoldoende voorbereid zijn op de complexiteit van geldzaken in Nederland leidt tot grote risico's op schulden. Het beschikbare dagdeel in de eerste periode zal ook voor dit doel worden gebruikt. Het voorstel is om de financiële In het PVT maken zowel de asielstatushouders als de gezinsmigranten kennis met de Nederlandse kernwaarden gelijkheid, vrijheid, solidariteit en participatie. Met de participatieverklaring tekent de inburgeraar ervoor kennis te hebben genomen van de normen en spelregels van de Nederlandse samenleving en deze te respecteren. Door de gemeente wordt de inburgeraar hiervoor een passend traject geboden.

le educatie geen onderdeel te laten uitmaken van de aanbesteding van de leerroutes.

## 3. Type overeenkomst

### Marktinstrument voor de B1- en Z-Route

Voorgesteld wordt om de zgn. B1- en Z- (=zelfredzaamheid) routes in regionaal verband in te kopen. Aanvankelijk is ingestoken op een regio Stedendriehoek brede aanbesteding. De gemeenten Zutphen, Lochem en Brummen hebben er echter voor gekozen om (gezien hun lage aantallen statushouders) een lichter en lokaler aanbestedingstraject aan te gaan. De overige gemeenten van de regio Stedendriehoek hebben (ambtelijk) uitgesproken voorkeur te hebben voor een gezamenlijke aanbesteding, eventueel in twee percelen (te weten Apeldoorn, Epe, Heerde en Deventer, Voorst, Olst-Wijhe). Dit om voldoende volume te hebben om aanbod voor beide leerroutes op voldoende verschillende niveaus en instroommomenten. Aan aanbieders zal worden uitgevraagd wat zij kunnen bieden t.a.v. diverse locaties.

**Advies:** De B1- en Z-route aan te besteden aan een beperkt aantal aanbieders die exclusief de opdracht gegund krijgen. Belangrijk argument is de noodzaak om een optimale aansluiting te kunnen garanderen op de lokale participatie- en op-weg-naar-werk-infrastructuur in de gemeenten en om versnippering te voorkomen. Ook om te kunnen borgen dat zowel de PVT als de MAP goed kan aansluiten op af te spreken dagdelen en de lesroosters.

### Marktinstrument voor de Onderwijsroute

Gemeenten worden in het nieuwe inburgeringsstelsel verantwoordelijk voor de realisatie van het aanbod van taalschakeltrajecten aan inburgeringsplichtigen. Gemeenten mogen alleen taalschakeltrajecten in hun aanbod opnemen die worden verzorgd door onderwijsinstellingen die daarvoor het recht op diploma-erkenning hebben als bedoeld in artikel 1.4a.1, eerste lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). De eindtermen, opgenomen in de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) geven aan welke kennis dient te worden beheerst om toegelaten te kunnen worden tot de beoogde vervolgopleiding. De verwachting is dat de aantallen deelnemers voor de onderwijsroute relatief laag zullen zijn zowel in Deventer als in de regio in zijn geheel.

**Advies:** Voor de onderwijsroute geldt dat de voorziene aantallen asielstatushouders die in staat zijn deze route te volgen relatief laag zijn (voor alle gemeenten van de regio Stedendriehoek gezamenlijk maximaal 15 per jaar). Ook lijkt het aantal voorziene aanbieders zeer beperkt, nl. ROC's/ HBO-opleidingen die bereid zijn een diploma-erkenning aan te vragen. Wij willen daarom één op één in gesprek met ROC Aventus en Saxion om een passend aanbod te realiseren. Om tot afspraken te kunnen komen is het voornemen om hiervoor gebruik te maken van een SAS-dienst met een vereenvoudigde procedure. Hiermee kan naar eigen inzicht de procedure worden vormgegeven.

## 4. Kwaliteit

De kwaliteit van de Leerroutes B1- en Z-route is geborgd doordat in de wet en in de aanbesteding wordt opgenomen dat de opdrachtnemer in het bezit moet zijn van het keurmerk Blik op Werk.

De kwaliteit van het onderwijs binnen de taalschakeltrajecten in de onderwijsroute wordt op een andere wijze geborgd. De taalschakeltrajecten worden toegevoegd aan de WEB als vorm van educatie. De Inspectie van het Onderwijs gaat het toezicht op de kwaliteit van deze trajecten uitvoeren. Het ministerie van SZW heeft in zowel de Wet inburgering als de bijbehorende AMvB eisen vastgesteld m.b.t. de leerroutes; opdrachtnemer dient te voldoen aan deze eisen.